

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ НА НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності

Допущено до захисту

завідувач кафедри

Янковий О.Г.

« _____ » _____ 2019 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього рівня бакалавра

зі спеціальності 6.030504 «Економіка підприємства»

на тему: «Шляхи покращення використання основних виробничих засобів підприємства (на прикладі ПАТ «Одескабель»)»

Виконавець:

студентка ФЕУП

Хамза Лілав Аммарівна

Науковий керівник:

к.е.н., ст.викладач

Кошельок Галина

Володимирівна

Одеса 2019

Зміст

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРИТИЧНІ ЗАСАДИ ЕФЕКТИВНОСТІ	
ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ЗАСОБІВ	
ПІДПРИЄМСТВА.....	
	5
1.1. Сутність, склад і структура основних засобів підприємства.....	5
1.2. Знос і амортизація основних засобів	14
1.3. Показники ефективності відтворення та використання основних засобів.....	25
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ	
ВИРОБНИЧИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА ПАТ	
«ОДЕСКАБЕЛЬ».....	
	36
2.1 Загальна характеристика діяльності підприємства ПАТ «Одескабель».....	36
2.2 Аналіз техніко-економічних показників підприємства ПАТ «Одескабель».....	42
2.3 Аналіз ефективності використання основних засобів ПАТ «Одескабель».....	54
РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ	
ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ЗАСОБІВ.....	
	60
ВИСНОВКИ.....	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	71

ВСТУП

Актуальність теми. Сьогодні в Україні окрім загострених політичних ситуацій, присутні ще й значні економічні проблеми. Так можна відзначити деградацію більшості промислових виробництв, які вже практично мають повсюдний характер. Невелика підтримка підприємств з боку держави, скорочення власних ресурсів для обладнання виробництва, відсутність бажання інвестувати власні кошти у відтворення підприємств призвели до того, що у розпорядженні значної частини вітчизняних підприємств залишилися практично повністю фізично та морально зношені основні виробничі засоби. Проблема визначення ефективності використання основних засобів, та пошук шляхів їх більш продуктивного застосування, є на сьогодні актуальною.

Питання ефективного використання основних засобів займалися такі закордонні вчені як Д. Стоун, Г. Вайє, Х. Гелтенбот, У. Деринг, Е. Котляр, К. Хітчинг, В. Хойер та інші; економісти країн СНГ як І.Т. Абдукаримова, М.І. Баканова, Г.П. Борисова, В.І. Іваницький, В.В. Ковальова, Л.І. Кравченко; та українські вчені як Бондар Н.М., Кругляк Б. С, Бондар Т. П, Скиба Г. В, Подольська В.О., Яріш О.В. та інші.

Метою кваліфікаційної роботи аналіз факторів та шляхів покращення використання основних виробничих засобів підприємства.

Завдання дослідження. для досягнення поставленої мети необхідно:

- 1) дослідити сутність, склад та структуру основних засобів підприємства;
- 2) розкрити поняття зносу та показників рентабельності основних засобів;
- 3) розглянути показники ефективності відтворення та використання основних засобів;
- 4) дати загальну оцінку діяльності ПАТ «Одескабель»;
- 5) проаналізувати основні показники діяльності ПАТ «Одескабель»;

б) провезти аналіз основних засобів на ПАТ «Одескабель»;

7) дослідити шляхи підвищення ефективності використання основних засобів на ПАТ «Одескабель»

Об'єктом даної роботи є діяльність ПАТ«Одескабель».

Предмет дослідження методичні аспекти, данні щодо діяльності підприємства.

Методами дослідження кваліфікаційної роботи є економічний аналіз, який передбачає дослідження фактичних показників господарської діяльності в динаміці, їх порівняння з плановими та базовими; метод дедукції, на підставі якого можна зробити висновок щодо одного елемента на підставі знання загальних.

Інформаційна база складається нормативно-правових актів, фінансової та статистичної звітності ПАТ «Одескабель», наукових видань.

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (40 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 73 сторінок. Основний зміст викладено на 68 сторінках. Робота містить 16 таблиць, 8 рисунків.

ВИСНОВОК

Однією з головних умов підвищення ефективності відтворювальних процесів є оптимальність термінів експлуатації основних засобів, і передусім активної їх частини, відповідно до первинного технологічного призначення. При цьому як скорочення, так і подовження терміну експлуатації по-різному впливають на ефективність відтворення та використання знарядь праці.

Існує багато визначень основним засобам підприємства, частина з них наведена у пункті 1.1 у табл 1.1. Детально були розглянуті теоритичні засади ефективності використання у першому роділі роботи. І після цього можна сказати, що значну роль в діяльності та розвитку будь-якого підприємства відіграє ефективне застосування основних фондів. Завдяки цьому на підприємстві можна досягти зростання технічного рівня виробництва, збільшення економічного та виробничого потенціалу. З'являються більш широкі можливості для диверсифікації виробництва, випуску нового продукту, який буде більш рентабельним та більш бажаним для споживачів. Ефективність використання основних фондів також сприяє виробництву якісної продукції та зростанню продуктивності праці.

Для ефективної діяльності підприємства значну роль відіграє стан основних фондів. Необхідно зазначити, що їх технічний стан є матеріальним відображенням науково-технічного прогресу, який відіграє роль головного чинника в підвищенні ефективності здійснення виробничого процесу. Тому не дивно, що оцінення стану основних фондів є найбільш дієвим інструментом управління технічним забезпеченням.

У другому розділі кваліфікаційної роботи було проаналізовано основні техніко-економічні показники роботи підприємства, були розраховані різні види рентабельності, а також проведено аналіз ефективності використання основних засобів підприємства ПАТ «Одескабель». Аналіз показав, що підприємство працює ефективно і закріплює за собою лідируючу позицію у цій галузі виробництва. Проте треба відмітити негативну тенденцію у

підвищенні собівартості продукції і частковій залежності від позикових коштів. Рівень залежності є невисоким, а підвищення собівартості невеликим і достатньо рівномірним, тому можна вважати ці тенденції не критичними.

Для підняття рівня використання основних фондів необхідно розробляти конкретні заходи, які дозволять досягти більшої віддачі основних фондів, а їх прикладне вживання дозволить використати існуючі резерви для підвищення їх ефективності.

Такі заходи були запропоновані у третьому розділі роботи. Один з цих засобів впровадження нової лінії по виробництву LAN- кабелю. Цей захід є досі ефективним і термін окупності складає 3,04 роки. Це допоможе підприємству задовільнити попит на даний вид продукції.

Другий метод є більш цікавим і значно дешевшим. Він пов'язаний із удосконаленням роботи сайту підприємства, що дозволить клієнтам замостійно формувати потрібний їм кабель в онлайн режимі. Цей захід спрямований не лише на певних вид продукції, а на все виробництво.

Отже, основні засоби є основою матеріально-технічної бази підприємства. Від їх технічного стану та ефективності їх використання залежить виробництво продукції. Тому, підприємство має своєчасно вирішувати проблеми використання основних фондів: модернізувати їх, усувати простой, збільшувати рівень фондівіддачі та продуктивності роботи устаткування, що дасть можливість збільшити обсяг виробництва та ефективність роботи підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Економіка підприємства: навч. посібник/ В. І. Осипов під загальною ред. Міністерства освіти і науки України.; «Маяк», 2005.- 45-200 с.
2. Економічна сутність, склад і структура основних засобів [Електронний ресурс]//ReadBook.-
Режим доступу: <http://www.readbook.com.ua/book/5/372/>
3. Офіційний сайт Державної служби статистики. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [Електронний ресурс] : затверджено наказом Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 р. № 290 зі змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : від 02.12.2010 р. № 2755-VI зі змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Руденко Л.М. Відмінності в обліку основних засобів за МСБО 16 і П(С)БО 7 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://biznesinalogi.com/vidminnosti-v-obliku-osnovnix-zasobiv-za-msbo-16-i-psbo-7>.
7. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_014.
8. Муравицька Г.В., Кузик Н.П. Міжнародний досвід та вітчизняна практика обліку основних засобів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [file:///C:/Users/User/Downloads/ecnof_2013_10\(3\)_87.pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/ecnof_2013_10(3)_87.pdf).
9. Карп'як Я.С., Ріжко Л.І. Особливості нарахування амортизації основних засобів у бухгалтерському та податковому обліку підприємств [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/26301/1/19-115-121.pdf>.

10. Амортизація основних фондів[Електронний ресурс]//Економіка підприємства.-Режим доступу:<http://subject.com.ua/economic/business/51.html>
11. Показники використання та відтворення основних фондів [Електронний ресурс] //Економіка та організація виробничої діяльності виробництва.-Режим доступу: <http://posibnyku.vntu.edu.ua/ekonomika/56.htm>
12. Економіка підприємства: навч.посібник/ В. І. Гринчуцький [та ін.] під загальною ред. Міністерства освіти і науки України.; «Центр учбової літератури», 2010.- 146 с.
13. Маркс К. Капитал. Критика политической экономии [Пер. И.И. Скворцова-Степанова]. – Т.2. – М.: Политиздат. – 1974. – 648 с.
14. Васильок Л.І. Основні засоби сільськогосподарського призначення: потреба та забезпеченість / Л.І. Васильок, М. І. Герун, Г. М. Підлісецький та ін.. – К.: ННЦ “ІАЕ”, 2009. – 98 с.
15. Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорія, інновації та сучасна практика: [Монографія] / за ред. д.е.н., проф. Кузнецова Е. А., книга п'ята. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. – 364 с., С. 56-94.
16. Актуальные проблемы экономики и менеджмента: теория, инновации и современная практика: [Монография] / Под ред. Э.А. Кузнецова, книга третья / – Херсон : Гринь Д.С., 2014, С. 29-65.
17. Андрейченко А.В., Горбаченко С.А., Грінченко Р.В., Карпов В.А., Кучеренко В.Р. Аналіз ринкової кон'юнктури. Навчальний посібник// А.В. Андрейченко, С.А. Горбаченко, Р.В. Грінченко, В.А. Карпов, В.Р. Кучеренко – Одеса: ОНЕУ, 2014. – 345 с.
18. Грінченко Р.В. Развитие теоретических концепций первопричин циклических колебаний в экономике// Регіональна економіка: сучасна теорія і практика управління. – Т.14, Вип. 3(31): збірка наукових праць. – Одеса: Одеський національний університет ім.. І.І. Мечникова, 2015. - № - С.74-85.
19. Грінченко Р.В. Аналіз компонент середовища функціонування підприємства// Науковий вісник МГУ. Серія: Економіка і менеджмент. – Одеса. – 2017. – Випуск 27. – Частина 2. – С. 9-12.

20. Гетьман О.О. Економіка підприємства: навчал. посібник для студентів вищих навчальних закладів./ Гетьман О.О., Шаповал В.М. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 488 с.
21. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств: Підручник / А. М. Поддєрьогін. 3-тє вид., перероб. та доп. - К.: КНЕУ, 2005. - 460 с.
22. Яшан Ю.В. Напрямки підвищення ефективності відтворення і використання основних засобів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22\(2\)_ekon/stat_20_1/66.pdf](http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22(2)_ekon/stat_20_1/66.pdf)
23. Грінченко Р.В. Трансформація підприємств агропромислового комплексу України/ Р.В. Грінченко // Галицький економічний вісник. – Тернопіль: ТНТУ. – 2014. - № 3(46). – С. 28–34
24. Егупов Ю. А. Выбор эффективного решения многокритериальной задачи формирования производственного плана предприятия // Ю. А. Егупов // Економіст. – 2008. - №11, С. 76-80.
25. Капталан С. М. Методичні засади оцінки рівня організаційного забезпечення управління зовнішньоекономічною діяльністю агропромислових формувань / С. М. Капталан // Наук. вісн. Одес. нац. екон. ун-ту. – Науки : економіка, політологія, історія. – 2017. – № 5 (247). – С. 56-69.
26. Конкурентоспроможність підприємства : оцінка рівня та напрями підвищення [Монографія] за заг. ред. О.Г. Янкового. – Одеса, Атлант, 2013. – 470 с.
27. Кошельок Г.В. Діагностика фінансово-економічної стійкості підприємства на основі грошових потоків / Янковий О.Г., Кошельок Г.В. // Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць; за ред.: М. І. Зверькова (голов. ред.) та ін. (ISSN 2313-4569). – Одеса: Одеський національний економічний університет. – 2017. – № 2 (63). – С 69-78.

28. Чумаченко М.А. Амортизаційні відрахування – суттєве джерело фінансування інвестицій підприємства / М.А. Чумаченко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – № 3. – С. 6-9.
29. Історія заводу «ПАТ Одескабель» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.odeskabel.com/ua/about/history.html> Портфоліо «ПАТ Одескабель» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.odeskabel.com/ua/about/portfolio.html>
30. Сударкіна, Світлана Петрівна. Економіка підприємства [Текст] : навч.-метод. посіб. для студ. ден. та заоч. форми навчання / С. П. Сударкіна, О. О. Гаврись ; Нац. техн. ун-т "Харк. політехн. ін-т". - Х. : Підруч. НТУ "ХПІ", 2012. - 99 с. Економіка підприємства: навч. посіб. / М.Ю. Куденко, С.М. Осипенко, М.В. Черкашина, Л.Г. Шкодїна; Акад. внутр. військ МВС України. — Х., 2017. — 218 с.
31. Литвинова В. А. Формирование системы факторных показателей для оценки конкурентоспособности электрических водонагревателей на региональном рынке // Інноваційна економіка. – 2015. – №4 (59). – С. 141–145.
32. Літвінов О.С. Вплив органів державної влади на діяльність промислових підприємств як один із зовнішніх факторів їх конкурентоспроможності / О.С. Літвінов, Д.Д. Радулов // Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення : [монографія / за заг. ред. О.Г. Янкового]. – Одеса : Атлант, 2013. – С.250
269. Режим доступу:
https://scholar.google.com.ua/citations?user=7ZUxicEAAAAJ&hl=uk&oi=ao#d=gs_md_citad&p=&u=%2Fcitations%3Fview_op%3Dview_citation%26hl%3Duk%26user%3D7ZUxicEAAAAJ%26citation_for_view%3D7ZUxicEAAAAJ%3A_FxGoFyzp5QC%26tzom%3D-180
33. Пудичева Г.О., Цуркан С.М., Малишко В.С. // Теоретичні, методологічні та практичні аспекти конкурентоспроможності підприємств :

монографія. [За заг. ред. проф. О.Г. Янкового]. – Одеса, Атлант, 2017. – С. 191-198.

34. Семенова В. Г. Етапи управління інтелектуальною власністю підприємств на засадах процесного підходу / В. Г. Семенова // Бізнес Інформ. – 2015. – № 6. – С. 145-149.

35. Семенова В. Г. Зарубіжний досвід формування інтелектуальної власності / В. Г. Семенова // Проблеми та перспективи розвитку підприємництва : зб. наук. пр. ХНАДУ. – 2015. – № 3 (10). – Т. 2. – С. 17-21.

36. Янковий О.Г. Оцінка пріоритетності інвестиційних проєктів // Зовнішня торгівля : економіка, фінанси, право. – 2013. – № 1. – С. 19-31.

37. Основні засоби підприємства: вітчизняні та міжнародні облікові особливості / О. М. Дзюба // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. - 2016.

38. Шляхи підвищення ефективності використання *основних засобів підприємства* / С. В. Босова // Управління розвитком. - 2014. - № 10. - С. 133- 135.

39. Кірсанова В.В. Обліково-аналітичні інструменти управління реальними інвестиціями в процесі інноваційного розвитку промислових підприємств: [моногр.] / В.В. Кірсанова, Л.О. Волощук, С.В. Філіппова. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2015. – 198 с.

40. Філіппова С.В. Інноваційний контролінг в діяльності промислових підприємств : навчальний посібник / С.В. Філіппова, М.А. Юдін, О.В. Мелих, Н.М. Селіванова. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2016. – 134 с.